

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка

Затверджено

На засіданні кафедри української літератури
імені академіка Михайла Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2023)

Завідувач кафедри
Доц. Микитюк В.І.

Силабус
з навчальної вибіркової дисципліни
«Українська агіографічна традиція: джерела, генеза, наративні практики»
для магістрів II року навчання
зі спеціальності 035 Філологія, 035.01 Українська мова та література

Назва дисципліни	«Українська агіографічна традиція: джерела, генеза, нарративні практики»»
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплено дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація: 035.01 українська мова та література.
Викладач курсу	Криса Богдана Семенівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка
Контактна інформація викладача	bohdanakrysa@gmail.com bohdana.krysa@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У дистанційному режимі.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/ukrajinska-ahiorafichna-tradycja
Інформація про курс	«Українська агіографічна традиція» - спецкурс за вибором для магістрантів II року навчання зі спеціальності 035 Філологія, Українська мова та література. Викладається в обсязі 34 години (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS 2,5 кредити) - 16 лекційних та 16 практичних годин. Підсумковий контроль – залік.
Коротка анотація курсу	Спецкурс «Українська агіографічна традиція» будується на основі історії й теорії українських агіографічних жанрових різновидів, що засвідчує тяглість українського духовного й літературного життя, в якому писане слово незмінно корелюється з житійною моделлю. З цього погляду особливу роль відіграють візантійські агіографічні джерела, їх західна рецепція, що визначає українську історію жанру та певні періоди цієї історії, зумовлені характером засвоєння візантійських писаних джерел та українськими духовно-релігійними й суспільно-політичними реаліями.
Мета та завдання курсу	Представити тяглість української житійної традиції XI-XVIII ст. як явища духовної та художньої комунікації. Наголосити на постійних і змінних формах українського житійного дискурсу. Висвітлити основні здобутки українських агіографів і українських дослідників житійного письменства. Окреслити перспективи майбутніх досліджень житійних жанрів. Завдання: Привернути увагу студентів до сприйняття й наукового осмислення житійної літератури як одного з вагомих чинників української й світової медієвістики. Навчити студентів розрізняти ретроспективу й перспективу жанру, відчитувати «рольові паралелі» українських агіографічних образів. Засвідчити актуальність й багатогранність проблеми святості як передумови єдності різних поколінь, функцію агіографічного критерію в сприйнятті цінності людського життя. Розкрити синхронні й діахронні аспекти житійної типології.

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931.</p> <p>Александров О. Старокиївська агіографічна проза XI – першої третини XIII с.Одеса, 1999-272 с.</p> <p>Архиепископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XI- початку XVIII ст. в Україні. Видання друге.-Харків: Акта, 2015.</p> <p>Архиепископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.- Харків:Акта, 2005.</p> <p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба.Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.</p> <p>Возняк Михайло. Історія української літератури. У 2-х т.Т.1, Т.2, кн.1. Львів, 1920,1921.</p> <p>Гладкова О.В. Житие Евстафия Плакиды в русской и славянской книжности и культуре IX-XX веков. Москва: «Индрик».-2013.- 912 с.</p> <p>Горський В.С. Святі Київської Русі. - К., 1994.</p> <p>Горський Вілен, Вдовина Олена, Завгородній Юрій, Киричок Олександр. Давньоруські любоводри.Київ, «КМ Академія». 2004. С.207-233.</p> <p>Журавльова Світлана. «Алфавит собраний, рифмами сложенный...» як явище агіографічної культури українського бароко. Бердянськ,2012, 170 с. У додатках(с.171-237) вірші з названої книги.</p> <p>Матушек Олена. Образи святих у проповідницькому дискурсі Лазаря Барановича/ Матушек Олена. Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського бароко.-Харків:Майдан,2013,-С.116-162.</p> <p>Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. Архиепископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014.</p> <p>Пачовський Теокист. «Книга Житій Святих» Дмитра Тупталенка-Ростовського. Публ. Д. Сироїд / Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:Апріорі, 2007.-С.221-266.</p> <p>Сироїд Дарія. Жанр житія в «Четьх Мінеях»свт. Димитрія Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.42-50.</p> <p>Сироїд Дарія.Агіографічний канон. Проблеми рецепції.-Слово і Час. 2013,Ч.9, С.59-65;</p> <p>Сироїд Дарія. Бідність і багатство у Житії Теодосія Печерського /Українське літературознавство, 2012, Вип.75, с. 181-190.</p> <p>Сліпий Йосип. Візантинізм як форма культури/ Українська літературознавча думка в Галичині за 120 років. Хрестоматія у 2-х томах,т.2.-Львів,2002, с.78-91.</p> <p>Туптало Димитрій. Житія Святих: У12-ти томах. Пер.суч. українською мовою Д. Сироїд.-Львів: Свічадо, 2009-2016.</p> <p>Ушкалов Леонід. Святі Борис і Гліб на сцені театру часів Мазепи (електронна версія 17 жовтня 2015).</p> <p>Федорак Назар. Борисо-глібський сюжет у «Житіях Святих» Дмитра Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.50-64.</p> <p>Франко Іван. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.-Т. 30.-К.,1981</p> <p>Чижевський Дмитро. Історія української літератури. Тернопіль, 1994.</p> <p>Siefkes F. Zur Form des Žitije Feodosija. Vergleichende Studien zur byzantinischen und altrussischen Literatur. Berlin, Zürich 1970.</p>
--	--

--	--

Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	34 години аудиторних занять, з яких 16 лекційних годин і 16 годин практичних занять, 30 годин для самостійної роботи
Очікувані результати навчання.	<p>Слухачі спецкурсу повинні знати: етапи розвитку житійної літератури; східні й західні джерела української агіографії; Історію сприйняття в Україні творів візантійської житійної традиції. А також зразки української житійної традиції: твори прп. Нестора, Києво-Печерський патерик і його барокові версії, Життя Святих Димитрія Туптала; історію написання, дослідження, основні джерела. Жанрові різновиди житійних творів; Сучасну проблематику дослідження агіографічного письменства; Основні агіографічні моделі, специфіку авторства. Історію функціонування старокиївської агіографії в бароковому дискурсі:</p> <p>Житійні сюжети в бароковому проповідництві, драматургії, поезії.</p>
Ключові слова.	Агіографічні джерела, зразки наслідування, канон, житійна модель, рольові функції автора, житійний наратив, канонізація
Формат курсу.	Нормативний: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації
Теми	*СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма.	Залік
Пререквізити.	Київське християнство, християнська писемна традиція, історія українських монастирів, історія, теорія й філософія літератури

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу.</p>	<p>Процес викладання – це пошуки й ілюстрація адекватних підходів до агіографічного матеріалу: традиційну методику філологічної школи доповнює герменевтика, структуралізм і навіть постструктуралізм. Успішним виявляється семіотичний підхід, що робить можливим вивчати ту чи іншу пам'ятку агіографії як канал передачі інформації й житійного образу-типу, мотиву на рівні естетичного знака.</p>
<p>Необхідне обладнання.</p>	<p>Ресурси (ноутбук) для комунікації й користування електронною бібліотекою</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальності).</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: Практичні заняття – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу будено дано по завершенню курсу.</p>
<p>Питання на залік</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Періоди української агіографічної традиції. 2. Основні джерела агіографії. Засновники візантійської традиції. 3. Функції житійного тексту. 4. Житійний текст в процесі подолання часових і географічних відстаней. 5. Мотив наслідування в житійній традиції. 6. Поняття «канону» в агіографічних дослідженнях. - 7. Жанрові різновиди житійного тексту: «власне житіє» і мартиролог. 8. Формування житійного канону. 9. Рольові функції автора житійного тексту: учень, свідок, один з монастирської спільноти. 10. Особливості дометафрастівського періоду візантійської агіографії. 11. Перші українські житія. 12. Історія дослідження як історія становлення агіографії. 13. Житійна традиція й ідеологічна конюнктура. 14. Житія княж і монаші. Функція канону в розумінні преп. Нестора. 15. Житіє Теодосія Печерського преп. Нестора 16. Автори Києво-Печерського патерика.

17. Барокові версії-Киево-Печерського патерика
- 18..Умови введення візантійської агіографіїв національний контекст:
19. Дослідники українських житійних творів.
- 20..Бельгійська асоціація дослідників агіографії, заснована у XVII ст. при Ордені Єзуїтів (боландисти): зв'язки з Україною.
- 21.Історія українських Житій Святих.
22. Патерик у ЖС Дмитра Туптала.
- 23.Східні й жанрові джерела ЖС Дмитра Туптала
- 24.Жанрові різновиди у ЖС Дмитра Туптала
- 25.Характерні ознаки житійного тексту Дмитра Туптала.
- 26.Аспекти авторства в щоденнику Дмитра Туптала.
27. Житійний текст як приклад комунікації між двома типами культур – середньовічним і бароковим.
28. Новітні мучеництва й блаженства.
29. Сучасні беатифікаційні процеси.
30. Агіографічні мотиви в українській літературі XIX-XX ст.

Теми письмових робіт і рефератів:

- 1.Аскетичний ідеал і авторитет письма в українській агіографічній традиції (на прикладі текстів преп. Нестора або Св. Дмитра Туптала).
- 2.Образ оповідача в ЖС Дмитра Дуптала (на вибраному прикладі)
- 3.Образи простору й часу в житійному творі.
4. Особливості рецепції агіографії.
5. Іван Франко – дослідник агіографії.
6. Житійні теми в «Історії української літератури» Михайла Возняка
- 7.Теоктист Пачовський – дослідник ЖС Дмитра Туптала
8. Основні аспекти праці Йосипа Сліпого «Візантинізм як форма культури»
- 9.. Проблематика сучасних студій над житійними текстами.
- 10.Композиційна, сюжетна, метафізична, риторична функція біблійних цитат у житійному творі.
11. Сучасна рецепція святости.

Тиж. /дата /год.-	Теми,план,короткі тези	Форма діяльності(заняття)	Література	Завдання,год	Термін виконання
<p>1 тижд. 2 год.</p> <p>2 тижд. 2 год.</p>	<p>Змістовий модуль 1. Агіографія XI-XV ст.</p> <p>Тема 1. Джерела українського агіографічного письменства. Перекладні житійні тексти в Україні XI-XV ст. Рецепція святости - післанництво і втілення євангельських чеснот. Святість в перспективі постання спільноти. Розуміння духовної досконалості і розвиток жанру. Агіографічні моделі. Зустріч з учителем. Житійна форма в процесі подолання часових і географічних</p> <p>Історія житійного жанру. Елементи житійної моделі в наративі Івана Франка. Про вартість аскетизму; зразки поведінки. Вступна топика (притча про небалого слугу), мотиви й елементи житійної структури Особливості трансформації візантійських зразків в українській літературній традиції. Перекладна й оригінальна агіографія в «Історії української літератури»</p>	<p><i>Лекція</i></p> <p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Франко Іван. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.- Т. 30.-К.,1981 Гаврилик І. Свята Макрина Молодша - учителька та наставниця великих каппадокійців / Ігнатія Гаврилик // Наукові записки УКУ. - 2017. - Ч. 10: Богослов'я, вип. 4. - С. 61-73.</p> <p>Іван Франко. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.- Т. 30.-К.,1981 т.30. Возняк Михайло. Історія української літератури. Т. I. Львів, 1920. С.84-91. Чижевський Дмитро. Історія української літератури. Тернопіль, 1994. С.52-58.</p>		<p>1 тиждень</p>

<p>3 тижд. 2 год.</p>	<p>Михайла Возняка. «Релігійна література» в «Історії української літератури» Дмитра Чижевського.</p> <p>Тема 2. Життя Антонія Великого Атанасія Александрійського та Сави Освяченого Кирила Скитопольського в подвійному акті релігійного зростання й опанування письма. «Рольові паралелі»: Антоній Печерський – Антоній Великий (єгипетський); св. Борис і Гліб – св. Роман і Давид; Теодосій Печерський – Теодосій Великий (каппадокієць); Теодосій Печерський - прп. Сава Освячений в українському агіографічному дискурсі.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Архиєпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Руси.-Харків:Акта, 2005. Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. архиєпископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014. Пелікан Ярослав. Святий Тома Аквінський: томізм зі слов'янським акцентом// Пелікан Ярослав. Ісповідник між Сходом і Заходом. Портрет українського Кардинала Йосипа Сліпого.- Львів, 2015.</p>		
<p>4тижд. 2 год.</p>	<p>Концепція візантинізму у процесі становлення української агіографії. Основні мотиви праці Йосипа Сліпого «Візантинізм як форма культури». Умови дослідження давньокиївських житійних текстів у XIX- XX ст.: бездержавність, ідеологічне протистояння імперської науки, доктрина «третього Риму» з претензіями на візантійську спадщину, контроверсійне й історично змінне поняття «народности».</p> <p>Тема 3.Житійні моделі й аналогії</p>	<p><i>практ. заняття</i></p>	<p>Сліпий Йосип. Візантинізм як форма культури/ Українська літературознавча думка в Галичині за 120 років. Хрестоматія у 2-х томах, т.2.-Львів,2002, с.78-91. Архиєпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Руси.-Харків:Акта, 2005.</p>		

<p>5 тижд. 2 год.</p>	<p>навернення в агіографічному дискурсі: князь Володимир-імператор Константин (митр. Іларіон); князь Володимир-вмч.Свстахій Плакида (прп.Нестор). Житійний текст як форма дискурсивного подолання часових і географічних відстаней – від подвижника до учителя.</p> <p>».</p> <p>Києво-Печерський монастир в оповіданнях «Повісти минулих літ». Житійні мотиви «Слова про закон і благодать» Іларіона. Від літописного оповідання до життя: Порівняльний аналіз оповідання про кн.Бориса і Гліба зі структурою «Читання про кн. Бориса і Гліба» преп. Нестора.</p>	<p><i>Лекція</i></p> <p><i>Практ. Заняття</i></p> <p><i>Лекція</i></p>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба.Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Горський В.С. Святі Київської Русі. - К., 1994. Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. архієпископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014.</p> <p>Літопис Руський.Київ, «Дніпро», 1989. Пер.Леонід Махновець. Митрополит Іларіон «Слово про закон і благодать та істину в Ісусі Христі втілених».Київ, 2004. Пер. Василь Яременко. Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Житіє Теодосія Печерського// Києво-Печерський патерик.</p>		
<p>6 тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 4. Києво-Печерський патерик у процесі засвоєння візантійської агіографії.Біографічна, агіографічна і дидактична функції патерикового тексту. Вироблення єдиної моделі поведінки, в якій визнання святості людини ототожнюється з визнанням її життєвого досвіду.Комунікативна природа патерикового наративу та розвиток аскетичної традиції.</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931. Архієпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.-Харків:Акта, 2005. Архієпископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015.</p>		

<p>7 тижд. 2 год.</p>	<p>Образ оповідача.</p> <p>Риси патерикового жанру: проблематика, поетика, композиція. Аналіз патерикових статей (новел) з погляду їх майбутнього перетворення на структуру чернечого життя.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931.</p> <p>Архиепископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015.</p>		
<p>8 тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 5. Історія дослідження як історія творення житійного жанру. Сучасні підходи до вивчення агіографічного твору. Постулати сучасного наукового агіографічного дискурсу: «агіографічна модель», «канон» (у візантійській і руській традиції), «риторика жанру». Агіографія як риторичний жанр, поєднання пізньоантичної й біблійної риторичних традицій. Риторичні засади житійних текстів прп. Нестора. Форми авторської присутности: автор-учень, автор-свідок, автор-послідовник.</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.</p> <p>Siefkes F. Zur Form des Žitije Feodosija. Vergleichende Studien zur byzantinischen und altrussischen Literatur. Berlin, Zürich 1970.</p> <p>Сироїд Дарія. Бідність і багатство у Житії Теодосія Печерського /Українське літературознавство, 2012, Вип.75, с. 181-190</p> <p>Сироїд Дарія. Агіографічний канон. Проблеми рецепції.-Слово і Час. 2013, Ч.9, С.59-65.</p> <p>Сироїд Дарія. Риторика житійного жанру та її входження в давньокиївську літературу// Наукові записки УКУ. Серія «Філологія2.- Вип.1. Львів,2020.</p> <p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.</p> <p>Нестор і давньоруська агіографічна традиція// Вілен Горський, Олена Вдовина, Юрій Завгородній, Олександр Киричок. Давньоруські любоводри.Київ, «КМ Академія». 2004. С.207-233.</p> <p>Сироїд Дарія. Риторика житійного жанру та її</p>		
<p>9 тижд.</p>					

<p>2 год.</p>	<p>Житійні тексти прп.Нестора: ретроспектива й перспектива жанру. Особливості проявлення «канону» як припису, норми й тотожності писемної культури слова й практики аскези. Функції житійного твору: пригадування, впізнання, виведення за межі сказаного, творення спільноти нових людей. Житіє «монаше» і «княже».</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>входження в давньокиївську літературу// Наукові записки УКУ. Серія «Філологія2.- Вип.1. Львів,2020.</p>		
<p>10 тижд. 2 год.</p>	<p>Змістовий модуль 2: Українські «Житія Святих»: історія створення й функціонування</p> <p>Тема 6. Житійний вимір літературної свідомості або старокиївські житія в українському бароковому дискурсі. Києво-Печерський патерик і трансформація агіографічної традиції. Сильвестр Косов, Петро Могила, Кальнофойський та їхні житійні проекти. «Житія Святих» як проект єдності й суверенності української церкви: від задуму до здійснення. Східні й західні джерела Житій Святих Дмитрія Туптала у контексті обстоювати автономії власних</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931. Архиепископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.-Харків:Акта, 2005. Архиепископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015. Пачовський Теоктист. «Книга Житій Святих» Дмитра Тупталенка-Ростовського. Публ. Д. Сироїд / Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:Апріорі, 2007.-С.221-266. Сироїд Дарія. Дмитрій Туптало і Петро Скарга крізь призму житія Сави Освяченого. Українське літературознавство.Вип.77.Львів,2013. С.307-314.</p> <p>Савченко Ірина. Жанр житія-мартирія у Четях мінеях Дмитрія Ростовського (Туптала) на прикладі версеневої Мінеї) // Сучасний погляд на літературу. Зб. наукових праць. Вип. Київ, 2000. - С.23-35. Савченко Ірина. Жанр «пам'яті» в системі «Четих Міней» Дмитрія Ростовського (Туптала)/ Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів: 2007.-С.15-25.</p>		

<p>11 тижд. 2 год</p>	<p>церковних структур.</p> <p>Історія написання й дослідження «Житій Святих» Дмитрія Туптала. Жанрові різновиди житійних текстів. Характер стильової парадигми.</p> <p>. Еволюція агіографічного канону у Четьїх Мінеях Дмитрія Туптала. Міфологема книги в процесі становлення житійної традиції. Святість і письменництво як оновлення фундаментальних паралелей між вчинком і словом</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Соболь Валентина. Історія постання «Четьїх Міней» у щоденнику Дмитра Туптала// Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:2007.-С.72-87.</p> <p>Сироїд Дарія. Дмитрій Туптало і Петро Скарга крізь призму житія Сави Освяченого. Українське літературознавство. Вип. 77. Львів, 2013. С.307-314.</p> <p>Журавльова Світлана. «Алфавит собраний, рифмами сложенний...» як явище агіографічної культури українського бароко. Бердянськ, 2012, 170 с. У додатках(с.171-237) вірші з названої книги.</p> <p>Матушек Олена. Образи святих у проповідницькому дискурсі Лазаря Барановича/ Олена Матушек. Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського бароко.- Харків:Майдан,2013,-С.116-162.</p> <p>Федорак Назар. Борисо-глібський сюжет у «Житіях Святих» Дмитра Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.50-64.</p> <p>Ушкалов Леонід. Святі Борис і Гліб на сцені театру часів Мазепи (електронна версія)</p>		
<p>12.тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 7. Функціональні аспекти житійного наративу. Житійні мотиви у проповідництві Кирила-Транквіліона Ставровецького та Лазаря Барановича. Українські віршовані житійні версії та їх європейський контекст. Мотиви «мучеництва» в «Перлі многоцінному» Кирила-Транквіліона Ставровецького.</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p> <p><i>Лекція</i></p>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.</p> <p>Абрамович Д. І. Кисво-Печерський патерик.-К., 1931.</p> <p>Дмитро Туптало. Житія Святих. У 12-ти книгах. Львів, «Свічадо». 2005 – У перекладі Дарії Сироїд.</p>		

<p>13тижд. 2 год.</p>	<p>Порівняльний аналіз старокіївських житійних текстів і барокових житійних версій Києво-Печерського патерика з відповідними сюжетами ЖС Дмитра Туптала</p>		<p>Михайло Ковалинський.Жизнь Григорія Сковороды//Григорій Сковорода. Повна академічна збірка творів. За ред. проф. Леоніда Ушкалова. Харків, «Майдан». 2010. С.1343-1386. Сироїд Д. “Жизнь Григорія Сковороди” Михайла Ковалинського з погляду житійного канону // Григорій Сковорода: загадковість присутності (Матеріали конференції, присвяченої 280-річчю від дня народження Григорія Сковороди). – Львів, 2005. – С.43-49.</p>		
<p>14 тижд. 3 год.</p>	<p>Тема 8. Модернізація житійного наративу. Житійна версія біографії Григорія Сковороди:учитель-учень – свідок. Житійні мотиви у творчості Тараса Шевченка. Житійні топоси у сприйнятті цінності людського життя.</p> <p>Новітні мучеництва й блаженства як критерій цінности людського життя</p>	<p><i>Практ. заняття</i></p>	<p>Пелікан Ярослав. Ісповідник між Сходом і Заходом. Портрет українського Кардинала Йосипа Сліпого. -Львів, 2015. - С.111.Випробувані як золото в горнилі. Кн. 1, 2. - Львів, Місіонер. - 2013,2014. Сліпий Йосип. Спомини. Львів, УКУ, 2017. Маринович Маринович. Митрополит Андрей Шептицький і принцип «позитивної суми». Львів, вид-во Старого Лева. 2019.</p>		

<p>15 тижд. 2 год.</p>	<p>Українська концепція святости та проблеми націєтворення. Богословський дискурс Андрея Шептицького, Григорія Лакоти, Йосипа Сліпого, Климентія Шептицького.</p>				
----------------------------	---	--	--	--	--

--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

3тижд. 2год.	<i>Практич незанят тя</i>	1. ДемчукО.В.Життєписписьменника:конспектинестандартнихуроків.–К.:Педагогічнапреса, 2002. –192с,іл. 2. НадуракС.,СлоньовськаО.Вивчення		1 тиждень

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

<p>1) Підготовка учителя до уроку української літератури: зміст овий (мериторичний) бік, методичний, організаційний.</p> <p>2) Види планів: календарні, тематичні, календарно-тематичні, поурочні.</p> <p>3) План-конспекту уроку. Його структурні компоненти:</p> <p>а) формулювання теми уроку; б) методично обґрунтоване визначення навчальної мети заняття; в) навчальні ситуації на уроці літератури як основи структури;</p> <p>г) вибір видів роботи на уроці, форм, методів прийомів навчання;</p> <p>д) змістова частина уроку, опис ходу уроку;</p> <p>е) інші методичні компоненти (наочність, ТЗН, міжпредметні зв'язки, завдання для учнів на розвиток умінь і навичок, розвиток мовлення, самостійна робота, форми контролю та ін.)</p> <p>4) Конспект для адміністрації чи для учителя? Місце і провізація.</p> <p>5) Виховна мета уроку української літератури. Чи потрібно її формулювати?</p>	<p>української літератури. 9 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 208 с.</p> <p>3. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 10 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>4. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 11 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>5. Нетрадиційні уроки з української літератури. 5-11 класи / Укладачі С. С. Скляр; Л. І. Нечволод. – Харків: Торсінг, 2004. – 224 с.</p> <p>6. Слоньовська О. В. Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 9 клас. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 592 с.</p> <p>7. Слоньовська О. В., Сушевський Б. С. Конспекти уроків з української літератури для 10-х класів. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 277 с.</p> <p>8. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Вища шк., 2007. – С. 114-127.</p> <p>9. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Ленвіт, 2000. – С. 184-185.</p> <p>10. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ / Тернопіль, 2003. – С. 86-96; 160-162.</p> <p>11. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – С. 110-119.</p> <p>12. Józef Pólturzycki, <i>Dydaktyka dla nauczycieli</i>, Toruń 2001, Wyd. A. Marszałek. – С. 199-203.</p> <p>13. Okoń Wincenty, <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Wydawnictwo Akademickie „Żak”. – Warszawa, 1998. – С. 389-399.</p>		
---	---	--	--

<p>4тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 4. Проблемність на уроках літератури.</p> <p>Не завжди кількісне нагромадження знань, особливо літературних, переходить у нову якість. Класичним стало твердження, що істину можливо знайти лише у пошуку, у суперечностях. Власне, проблемність у навчанні літератури і забезпечує найвищу мисленеву діяльність та емоційний чинник засвоєння нових знань, а дискусія стає основним засобом вироблення критичного мислення. Інтелектуальний аспект навчання, вироблення умінь доводити правоту власної точки зору, формування свого, оригінального погляду на питання; можливість відстоювати свою думку у дискусії з іншими; здатність критично сприймати літературний текст, кидати виклик стереотипам, виробляти аргументацію своєї позиції. Навчання як процес реалізовує дві основні людські потреби: перша з них – це пізнання світу, нагромадження відомостей про світ; друга – це пізнання і формування власної особистості, розвиток інтелектуальних та емоційних якостей, умінь застосовувати власний розум.</p> <p>Безперечно, що обидві потреби між собою тісно пов'язані, але у сучасному інформаційному світі, у якому щораз більше визначальним стає не кількість інформації, а здатність нею оперувати, питомого значення набуває саме друга функція навчання. Зіставлення з репродуктивним</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ващенко Г. Загальні методи навчання. – К., 1997. 2. Гнаткович Т., Ходанич Л. Як сформувати вчителя інноваційно-компетентною особистістю // Українська мова в літературі середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – К., 2007. – № 8. 3. Микитюк В. І. Принципи проблемності у викладанні української літератури // Дивослово. – К., 2005. – Число 1. – С. 20-23. 4. Наукові основи методики літератури. Заред. Н. Волошиної – К., 2002. 5. Неділько В. Я. Методика викладання української літератури в середній школі. – К., 1978. 6. Падалка О. С., Нісімчук А. С., Смолюк І. О., Шпак О. Т. Педагогічні технології. – К., 1995. – 253 с. 7. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000. 8. Степанишин Б. Нові підходи до викладання української літератури // Дивослово. – 1995. – № 1. 9. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ/Тернопіль, 2003. – 190 с. 10. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – Київ: Міленіум, 2002. 11. Токмань Г. Методи літературознавчого аналізу в школі // Дивослово. – 1999. – № 6. 		<p>1 тиждень</p>
--------------------------	---	----------------------	---	--	------------------

<p>принципом засвоєння інформації. Власне мислення, пошук знання, емоційна пам'ять, спонукання до пошуку, дослідження логічних зв'язків між літературним фактом і життєвим досвідом, кредо учня, пошук багатьох виходів. Структуральне засвоєння нових знань. Можливість широкого фронтального чи групового обговорення літературної інформації, змога об'єктивного оперативного контролю рівня знань, безпосередньої корекції та виміру знань. Основні технологічні схеми і шляхи уведення проблемності у процес навчання (Є. Пасічник, Г. Токмань та ін.) Аналіз твору з внутрішньою складною суперечністю, яка акцентується з метою викликати можливі різні читання. Співставлення творів з подібною чи протилежною тематикою та проблематикою.</p> <p>Використання двох чи кількох протилежних за своєю полярністю літературно-критичних статей, висловлювань критиків, письменників про художній твір чийого елемент.</p> <p>Порівняння літературного твору з похідним від нього видам мистецтва з метою визначення міри авторської суб'єктивності у використанні першоджерела.</p> <p>Застосування проблемного викладу щодо класичних текстів української літератури, практичне моделювання. Висока педагогічна майстерність</p>				
--	--	--	--	--

	(досконале володіння змістом літературного матеріалу, уміння				
--	--	--	--	--	--

	<p>бачити та акцентувати проблемний характер художнього тексту, здатність зацікавити аудиторію та пройти всі фази подолання ситуації разом</p> <p>з підопічними, змога підсумувати і розвинути здобуті таким чином знання, уміння та навички студентів)</p> <p>як визначальний фактор виборі цієї методології.</p>				
<p>4 тижд.</p> <p>2 год.</p>	<p>Тема 4. Написання конспекту уроку та апробація на практичному занятті.</p> <p>Запитання і проблеми для обговорення та дискусії:</p> <p>1.</p> <p>Виступи з фрагментами конспектів: а) уроку вивчення життєпису письменника;</p> <p>б) уроку вивчення оглядової теми;</p> <p>в) уроку засвоєння нових знань; г) уроку систематизації знань та уміння;</p> <p>д) шкільної лекції;</p> <p>е) шкільної лекції з елементами бесіди;</p> <p>є) проблемного уроку або уроку-роздуму;</p> <p>з) уроку бесіди;</p> <p>і) уроку контролю знань, уміння та навичок з літератури;</p> <p>к) уроку поза класного читання;</p> <p>л) інтегрованого уроку;</p> <p>м) нетрадиційних уроків з української літератури (пошук, гра, вікторина, діалог, інсценізація, психологічне чи</p>	<p><i>Практич незаняття</i></p>	<p>1. Демчук О.В. Життєпис письменника: конспекти нестандартних уроків. – К.: Педагогічна преса, 2002. – 192 с, іл.</p> <p>2. Демчук О. Нестандартні уроки з української літератури в 9-11 класах. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. – 144 с.</p> <p>3. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 9 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 208 с.</p> <p>4. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 10 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>5. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 11 клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с.</p> <p>6. Нетрадиційні уроки з української літератури. 5-11 класи / Укладачі С. С. Скляр; Л. І. Нечволод. – Харків: Торсінг, 2004. – 224 с.</p> <p>7. Слоньовська О.В. Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 9 клас. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 592 с.</p> <p>8. Слоньовська О.В., Сушевський Б.С. Конспекти уроків з української літератури для 10-х класів. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 277 с.</p>		<p>1 тиждень</p>

	філософське дослідження, візуалізація,				
--	--	--	--	--	--

	<p>дискусія, семінар та ін.) 2. Колективний аналіз проведених років.</p>		<p>9. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Вицашк., 2007. – С. 114-127. 10. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К.: Ленвіт, 2000. – С. 184-185. 11. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ / Тернопіль, 2003. – С. 86-96; 160-162. 12. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – С. 110-119. 13. Józef Półturzycki, <i>Dydaktyka dla nauczycieli</i>, Toruń 2001, Wyd. A. Marszałek. – С. 199-203. 14. Okoń Wincenty, <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Wydawnictwo Akademickie „Żak”. – Варшава, 1998. – С. 389-399.</p>		
<p>5 тижд. 4 год.</p>	<p>Тема 5. Типологія уроків. Історія виникнення урочної системи навчання. Зовнішня і внутрішня сторона уроку літератури як основної форми проведення занять з української літератури. Проблема загальноновизнаної класифікації уроків літератури. Загально-дидактичні принципи групування (методи навчання, види і форми роботи, дидактичні завдання). Класифікація стосовно домінуючої навчальної мети (урок вивчення художніх творів; вивчення теорії та історії літератури; розвитку мовлення /М. Кудряшов/.). Критика цієї класифікації у працях Є. Пасічника. Його класифікація уроків літератури</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>1. Микитюк В.І. Принципи проблемності викладання української літератури // Дивослово. – К., 2005. – Число 1. – С. 20-23. 2. Наукові основи методики літератури. За ред. Н. Волошиної – К., 2002. 3. Неділько В.Я. Методика викладання української літератури в середній школі. – К., 1978. 4. Островерхова Н.М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. – К., Інкос. – 2003. 5. Падалка О. С., Нісімчук А. С., Смолюк І. О., Шпак О. Т. Педагогічні технології. – К., 1995. – 253 с. 6. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000. 7. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. – Тернопіль, 2004.</p>		<p>1 тиждень</p>

	за характером основних дидактичних				
--	------------------------------------	--	--	--	--

<p>завдань: 1) Засвоєння нових знань і розвитку наїхосновівміньі навичок; 2) узагальнення і систематизації знань; 3) контролю знань, умінь і навичок з літератури. Різновиди та варіанти уроків з літератури межах класифікації Є. Пасічника. Структурні елементи, види роботи</p> <p>Типологія уроків літератури у працях В. Неділька (Урок вивчення нового матеріалу; повторення, закріплення та узагальнення знань з літератури; урок-бесіда з позакласного читання; урок написання твору).</p> <p>Схематичність і класифікації.</p> <p>Систематипів уроків з літератури у середній школі у методичних розробках С. Пультерата А. Лісовського. Інші сучасні класифікації.</p> <p>Питання типології уроків з літератури у зарубіжній дидактиці. Зразки класифікацій у польській методичній літературі.</p> <p>Дискусія щодо класифікаційних осн.</p> <p>Педагогічні, методичні та психологічні чинники підготовки, організації та проведення сучасного уроку з української літератури.</p> <p>Спонтанність планування уроку, імпровізація як результат ґрунтовних фактичних і методичних знань.</p>		<p>8. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ/Тернопіль, 2003. – 190 с.</p> <p>9. M. Lipman, A. M. Sharp, F. S. Oscanyan. Potrzeba stworzenia nowego modelu kształcenia // Metodyka literatury. – Т. 1. – Варшава, 2001. – С. 15.</p> <p>10. Okoń Wincenty. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. – Wydawnictwo Akademickie „Żak”. – Варшава, 1998. – 344 с.</p>		
---	--	---	--	--

5тижд. 2 год.	Тема5.Перевірка та оцінювання знань на уроках української літератури. Дидактичні теми. <i>Запитання і проблеми для</i>	<i>Практич незанят</i>	1. Бандура О.М. Засвоєння понять з теорії літератури // Наукові основи методик літератури. Навчально-методичний посібник. – К., 2002.		1 тиждень
------------------	--	------------------------	---	--	-----------

	<p>обговорення та дискусії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, функції та цілюючі оцінювання. 2. Форми і методи перевірки. 3. Тести шкільних досягнень (навчальні тести). 4. "Бездушність" тестів. Захист тестів. Аргументація і проти. 5. Зразки стандартизованих тестів. 6. Нестандартні вчительські тести. Приклади. 7. Аналіз відкритих тестових завдань на доповнення, вибір відповіді, комбінованих. 8. Дистрактори у тестових завданнях і їх функції. 9. Загальні критерії до тестових завдань (об'єктивність, симптоматичність, діагностичність, практичність застосування). 10. Колективний аналіз та оцінювання складених тестів. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Вакарчук І.О. Система тестувань для вступників до Львівського національного університету імені Івана Франка. – Львів, "Місіонер", 2002. 3. Волошина Н.Й. Критерії оцінювання і система обліку знань, умінь і навичок учнів // Наукові основи методики літератури. – К., 2002. 4. Дейвід Гопкінз. Оцінювання для розвитку школи. Переклад з англ. Галини Вець. – Львів: Літопис, 2003. – 256 с. 5. Микитюк В. Вступний іспит з української літератури у Львівському національному університеті ім. І. Франка: досвід і проблеми // Дивослово. – К., 2003. – Ч. 4. – С. 36, 45-49. 6. Микитюк В. Збірник конкурсних тестових завдань з української літератури. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2002. – 444 с. (співавтори: Боднар Л.П., Будний В.В., Корнійчук В.С., Крохмальний Р.О. та ін.) 7. Микитюк В. Тестування знань з теорії літератури // Дивослово. – К., 2006. – Число 5. – С. 6-10. 8. Пастушенко Н.М. Діагностування навченої стіучнів з української літератури як шлях до педагогіки толерантності (теорія і практика) // Українська мова і література в школі. – К., 1999. – Ч. 2. – С. 28-34. 9. Пастушенко Н.М., Пастушенко Р.Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни. Львів: ВНТЛ, 2000. 10. Пастушенко Н. Ці непрості відкриті завдання: прикладні тексти – роздуми, їхній критеріальний аналіз // Пастушенко Н. 		
--	---	--	--	--

			<p>Зовнішнє оцінювання з української мови. Тестові завдання та поради для учнів і вчителів. – Львів: Літопис, 2007. – С. 30–41.</p> <p>11. Романенко Ю., Олійник М. Створення тестів для школи і визначення їх якості // Рідна школа. – Число 7-8. – К., 1999.</p> <p>12. Allen T. Pearson. Nauczyciel. Teoria i praktyka kształcenia nauczycieli. Wydawnictwa Szkolnej i Pedagogiczne. – Варшава, 1994 (Переклад з англійської).</p> <p>13. Okoń Wincenty. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. – Wydawnictwo Akademickie „Żak”. – Варшава, 1998.</p>		
6 тижд. 2 год.	<p>Тема 6. Особливості вивчення творів різних літературних родів і жанрів.</p> <p>Відповідно до способу відображення особистості автора (або ж класично – життя) та організації чиструктури словесного матеріалу традиційно поділяємо тексти на драматичні, епічні, ліричні. По приумовності такої рубрикації та наявності суміжних родів і жанрів, шкільне літературознавство повинне враховувати під час аналізу та інтерпретації художніх творів їхні генеалогічні особливості, специфіку естетичного сприйняття.</p> <p>Література як постійне оновлення, еволюція засобів художнього вираження. Спільні та специфічні критерії аналізу.</p> <p>Урахування під час вивчення творів синтетичних засвоєних родових ознак</p>	Лекція	<p>1. Коpecь З. А. Драматичне мистецтво у школі. – К.: Рад. школа, 1981.</p> <p>2. Наукові основи методик літератури. Заред. Н. Волошиної – К., 2002.</p> <p>3. Неділько В. Я. Методика викладання української літератури в середній школі. – К., 1978.</p> <p>4. Олійник В. А. Виразне читання. Посібник для вчителів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001.</p> <p>5. Островерхова Н. М. Аналіз уроку: концепції, методи, технології. – К., Інкос. – 2003.</p> <p>6. Падалка О. С., Нісімчук А. С., Смолюк І. О., Шпак О. Т. Педагогічні технології. – К., 1995. – 253 с.</p> <p>7. Пасічник С. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000.</p> <p>8. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. – Тернопіль, 2004.</p> <p>9. Рева Г. С. Вивчення прози в середній школі. Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1965.</p>	1 тиждень	

	амізагальної та індивідуальної		10. Ситченко А.Л. Навчально-технологічна		
--	--------------------------------	--	--	--	--

<p>методології пізнання. Визначення найбільш ефективних методів і прийомів вивчення різнопланових текстів.</p> <p>Важливість організації "правильного" читання літератури, рецитуння і декламація текстів. Рольове прочитання і шкільний театр. Неухильність правила первісного ознайомлення з художнім твором, особливо сюжетним. Дидактично вмотивована реалізована підготовка до вивчення конкретного твору. Як вивчати "нудні", великі за обсягом епічні і драматичні тексти? Складання планів, переказ, інсценізація, кіносценарій</p> <p>Учні сьогодні і поезія. Аполлонівська і діонісівська поезія. Чи існує інтелектуальна поезія і поезія на їхнє життя? Як її вивчати? Схеми аналізу і суб'єктивність сприйняття лірики. Небезпека формалізму під час вивчення поетичних творів. Асоціативність лірики, її закодованість. Згустки художніх образів, що майже не піддаються понятійному тлумаченню. Концентрація алюзій, натяків, інтертекстів та підтекстів.</p> <p>Відтворююча уява під час читання драматичних текстів, потреба її стимулювання. Авторська характеристика героїв, розкриття дії. Конфліктні способи його розвитку. Теоретичні поняття театру і драматургії загалом. Важливість їх знання і розуміння. Режисерська</p>	<p>концепція літературного аналізу. – К.: Ленвіт. – С.158-191.</p> <p>11. Степанишин Б. Вивчення життя і творчості М. Кропивницького // Українська література в школі. – 1998. – №1. – С.54-63.</p> <p>12. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенційно-діалогічна концепція. – Київ: Міленіум, 2002. – С.223-270.</p>		
--	--	--	--

	нтерпретація,їмножинність.				
--	----------------------------	--	--	--	--

<p>бтижд. 2год.</p>	<p>Тема 6. Іван Франко про методикувикладання літературившколі. Запитання і проблеми дляобговореннята дискусії:</p> <p>Франковакритика становищавчителяушколі, особистість вчителя (“Я би напершім місці поставив таке жадання:щобинадвчителем було меншестаршини”).</p> <p>І.Франко про недосконалість шкільнихпрограмтапідручників,безсис темністьшкільної освіти (“...Що в університетідобре і пожадане, те в гімназії можебутизовсім нездалеіубиваюче”).</p> <p>Вимоги національної школи: ІванФранко про “гнилу пасивність”українськоговчительс тва.</p> <p>Франкові засади навчання літератури(“Власнадумка!Власна духова праця,осьучімвластиваціль гімназії”).</p> <p>Текст як основа літературної освітиучня (“...При читанні всякої книжкивідпланіметричногоспособуб аченнядоходитидостереометричного”).</p>	<p><i>Практич незанят тя</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. БаганО.Допроблемипереосмисленняконцепції вивчення творчостіІ.Франка у школі //Іван Франко в школі. Збірник науково-методичнихпраць. Випуск перший. – Дрогобич, 2003. – С. 15-23. 2. ДенисюкІ.Франкова концепціянаціональноїлітератури // Денисюк І. Невичерпність атома. –Львів,2001.–С.173-177. 3. Денисюк І. “Не спитавши броду” як романвиховання // Українське літературознавство. –Випуск66.–Львів,2003. – С.64-78. 4. Мазуркевич О. Р. Нариси з історії методикукраїнської літератури. – К.: Рад. школа, 1961. – С.123-184. 5. МикитюкВ.Іван Франкоїоговчителі//Дивослово.– К.,2007.– Число8.–С.17-22. 6. МикитюкВ.Позакурікулярнапедагогічнадіяльність Івана Франка // Дивослово. – К., 2010. – Число9.–С.56-61 7. Микитюк В. Франкова концепція учіннялітератури // Іван Франко: дух, наука, думка, воля:Матеріали Міжнародного конгресу, присвяченого150-річчю від дня народження І.Франка (Львів,27вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів, 2010. – Т. 2. –С. 940-948. 8. Микитюк В. "Сгух professorum". Сторінкамиоднієї статті Івана Франка // Урок української. – К.,2008.–Число3-4.–С.5-9. 9. ФранкоІ.БорисГраб//Зібр.тв.:У50т.–Т.18. –С.177-190. 10. ФранкоІ.Неспитавшиброду//Зібр.тв.:У50т.–Т.18.–С.325-463. 11. ФранкоІ.Конечністьреформиученняруськоїлітератури по наших середніх школах. - Т.26. – С.320-331. 		<p>1 тиждень</p>
-------------------------	--	----------------------------------	---	--	------------------

			12. Франко І. "Середні школи в Галичині в 1875-		
--	--	--	---	--	--

			1883рр.”;“Ревізія шкільнихбібліотек”;“Педагогічні невігласи” // Франко І. Педагогічністатті і висловлювання. – К., 1976 (упорядник таавторпередмови“ПедагогічніпоглядиІ.Франка” О.Дзеверін),абожу50тт.	
7тижд. 2год.	<p>Тема 7. Аналіз художнього твору ушколі.Типовіпомилки.Зауваги до шкільної програми з українськоїлітератури</p> <p>Аналізтекстучийогоінтерпретація?Етапи підготовки учнів до сприйняттяхудожнього тексту(заЄ.ПасічникомтаЄ.Мірошніченко).Процесівидичитанняякпропедевтикааналізу.Первісне сприймання твору,поверхневе прочитання. І. Франко пропланіметричнетастереометричнепро читання літературного тексту: йогопринципианалізу,викладенівоповіданні"БорисГрб".Аналізякрозчленуванняцілогоначастинизметою проникнення у внутрішню сутьтвору (Є. Пасічник). Синтез на основівласногосуб’єктивногосприйняття авторськихінтенцій,реалізованихутексті.Небезпекашаблонного,привнесеногоз критичнихрозробок,оцінкивчителявисновкупроякостітвору.Видианалізу.</p> <p>Найбільшхарактерніпомилкишкільного літературознавства: соціологізація,абожкомплекс"національного соціологізму"; перевантаженість інформацією, репродуктивненавчання;надмірнаувага до фабульно-сюжетного рівня</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Микитюк В. Франкова концепція учіннялітератури // Іван Франко: дух, наука, думка,воля:МатеріалиМіжнародногоконгресу,присвяченого 150-річчю від дня народженняІ.Франка (Львів,27 вересня – 1 жовтня 2006р.).–Львів,2010.–Т.2. –С.940-948. 2. МикитюкВ.Щеразпро тестування(ПоглядкрізьпризмуФранковихсен тенцій)//Дивослово.–К.,2009.–Число4.-С.2-7. 3. Пасічник Є. А. Методика викладанняукраїнськоїлітератури в середніхнавчальнихзкладах.– К.,Ленвіт,2000. 4. Пультер С., Лісовський А. Методикавикладання української літератури. Курслекцій.– Тернопіль,2004. 5. Слабошпицький М. Заперечення віджилоїпрактики і спрага нових відкриттів (РозмоваАнатоліяДімарова таМихайлаСлабошпицького) // Українська мова йлітература в середніхшколах,гімназіях,ліцеях таколегіумах.-К,2006.–Ч.7-8.– С.31-32. 6. Ситченко А. Л. Навчально-технологічнаконцепціялітературногоаналізу. –К.:Ленвіт. – С.158-191. 7. Токмань Г.Л. Методика викладанняукраїнської літератури в старшій школі:екзистенціально-діалогічнаконцепція.– 	1 тиждень

Київ: Міленіум, 2002.

8. Франко І. Борис Граб // Зібр. творів: У 50

	<p>сприйняття, натомість, ігнорування естетичної сутності твору; недотримання "міри аналізу".</p> <p>Варіативність шкільних програм української літератури. Скільки має бути програм? Якими вони мали б бути? Перевантаженість діючої шкільної програми, потреба кардинальної корекції. Канон позитивістської літератури у школі. Чи читабельні, цікаві такі тексти для школярів? Зіставлення історичного та сучасного зарубіжного досвіду. Чи має бути представлена у сучасній школі "жива" література? Чи "вбиваємо" ми поета, уводячи до шкільної програми? Основні аргументи з історичної проєкції та нинішніх дискусій. Ерзац-програма з української літератури для ЗНО, її безпека для вивчення національної літератури.</p>		<p>томах. – Т. 18. – С. 177-191.</p> <p>9. Bolesław Niemierko, Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1997, s. 33-39.</p> <p>10. Czesław Kupisiewicz, Dydaktyka ogólna, Wydanie II, Oficyna Wydawnicza Graf-Punkt (Warszawa, 2002), 304s.</p>		
7-9 тижд. 6 год.	<p>Тема 7, 8, 9. Історія методик вивчення літератури. Виступ з рефератами.</p>	<p><i>Практична заняття</i></p>			1 тиждень
8 тижд. 2 год.	<p>Тема 8. Діагностика знань з літератури. Тестування, його різновиди.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень як і пробування діяльності і вчителя, й учня, джерелостресів і конфліктів. Потреба навчати, а не контролювати і рівень навченості. Пошуки оптимальної форми здійснення</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>1. Бандура О.М. Засвоєння понять з теорії літератури // Наукові основи методик літератури. Навчально-методичний посібник. – К., 2002.</p> <p>2. Вакарчук І.О. Система тестувань для вступників до Львівського національного університету імені Івана Франка. – Львів, "Місіонер", 2002.</p> <p>3. Волошина Н.Й. Критерії оцінювання системи обліку знань, умінь і навичок учнів //</p>		1 тиждень

			Наукові основи методики літератури.-К.,2002.		
--	--	--	--	--	--

<p>контролю за дидактичними результатами . Перевірка та оцінювання рівня дидактичних здобутків як невідмінний елемент процесу навчання на різних етапах; діалог як обмінююча форма фіксації досягнутого на уроках літератури. Безпосереднє спілкування ментора та аудиторії, яке відбувається впродовж всієї навчальної діяльності, спонукання до мислення, до аналізу і синтезу. Якість діалогу учителя та учня як найкраща оцінка рівня компетентності обох сторін.</p> <p>Питання модернізації оцінювання навчальних досягнень. Відсутність розуміння того, що тестові завдання є багатofункціональними. Тести кільких досягнень, що передбачають суму завдань, спрямовану на відповідний зміст таким способом, щоб результати пробі з'ясували рівень опанування матеріалу аудиторією протягом одного уроку, тематичного періоду, окресленого навчального часу. Основні мірила доскладання тестових завдань цього кшталту, класифікація В. Оконя (Інформація про факти взаємозв'язки між ними; розв'язування теоретичних і практичних проблем; самостійне оцінювання; самостійне застосування знань у нових ситуаціях). Універсальність критеріїв для діагностування рівня знань з більшості навчальних предметів у середній школі, зокрема літератури, у працях</p>	<p>4. Дейвід Гопкінз. Оцінювання для розвитку школи. Переклад з англ. Галини Вець. – Львів: Літопис, 2003. – 256 с.</p> <p>5. Микитюк В. Вступний іспит з української літератури у Львівському національному університеті ім. І. Франка: досвід і проблеми // Дивослово. – К., 2003. – Ч. 4. – С. 36, 45-49.</p> <p>6. Микитюк В. Збірник конкурсних тестових завдань з української літератури. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2002. – 444 с. (співавтори: Боднар Л. П., Будний В. В., Корнійчук В. С., Крохмальний Р. О. та ін.)</p> <p>7. Микитюк В. Тестування знань з теорії літератури // Дивослово. – К., 2006. – Число 5. – С. 6-10.</p> <p>8. Пастушенко Н. М., Пастушенко Р. Я. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни. Львів: ВНТЛ, 2000.</p> <p>9. Романенко Ю., Олійник М. Створення тестів для школи і визначення їх якості // Рідна школа. – Число 7-8. – К., 1999.</p> <p>10. Allen T. Pearson. Nauczyciel. Teoria i praktyka kształcenia nauczycieli. Wydawnictwa Szkolnej Pedagogiczne. – Варшава, 1994 (Переклад з англійської).</p> <p>11. Okoń Wincenty. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. – Wydawnictwo Akademickie „Żak”. – Варшава, 1998.</p>		
---	---	--	--

	сучасних українських дидактиків.				
--	----------------------------------	--	--	--	--

<p>Чотирирівні навченості (Рівень запам'ятовування і відтворення певної кількості літературної інформації, рівень фактичних знань; рівень розуміння; рівень застосування знань за стандартних умінь; рівень перенесення як найвищий показник навченості).</p> <p>Історія розвитку тестування з літератури у сучасній Україні. Досвід ЛНУ ім. І. Франка та Києво-Могилянської академії. Нерозуміння і причини критики тестування як системи через не розрізнення тестів шкільних досягнень і конкурсних (селекційних, диференціальних, вирізняючих) тестів. Основні критерії та засади у складанні тестових завдань із досвіду філологічного факультету ЛНУ ім. І. Франка. Спроби дидактики кредитного тестування як однієї з форм перевірки знань. Помилки під час складання тестів, неправильний підбір дистракторів. Валідність тестів. Поріг можливого розв'язання, таксономія і пунктація тесту (накладення його результатів на шкільну оцінку, чи частка можливих балів з літератури під час селекційного іспиту), що їх визначає відповідна мета тестування, структура чи профіль навчального закладу. Анонімна комп'ютерна перевірка результатів. Н. Волошина про місце і роль тестування у сучасній школі. Чи можна виявити під час тестування з літератури творчі здібності? Зразки різноманітних тестових завдань.</p>				
--	--	--	--	--

	Тести				
--	-------	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

<p>9тижд.</p> <p>2год.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонюк З. Два кінці "етичної драбинки" //Критика. – Липень-серпень 2009. – Число 7-8. –С.28-32. 2. Ващенко Г. Виховний ідеал.– Полтава.1994.–Т.1. 3. ВишневськийО.Теоретичніосновисучасної українськоїпедагогіки.– Дрогобич,2003. 4. Денисюк І. “Не спитавши броду” як романвиховання // Українське літературознавство. –Випуск66.–Львів,2003. – С.64–78. 5. Джон Д'юї. Демократія і освіта. – Львів:Літопис,2003.–294с. 6. КапськаА.Й.Педагогікаживого слова:Навчальний посібник. – К.: ВПОЛ, 1996. – 204с. 7. Науковіосновиметодикилітератури.Заред.Н. Волошиної –К.,2002. 8. ПасічникЄ.А.Методикавикладанняукраїнської літератури в середніх навчальнихзакладах.–К.,Ленвіт,2000. 9. ТокманьГ.Л.Методикавикладанняукраїнськоїлітератури встаршійшколі:екзистенціально-діалогічна концепція. – Київ:Міленіум,2002. 10.Шевченко А.,ПоповаМ.Допомогтибідному плакати? //Дзеркало тижня. – №5, 14лютого2009. 		<p>1 тиждень</p>

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--

